

İndirilme Tarihi

11.09.2026 22:44:33

TR209 - TÜRK KÜLTÜRÜ VE HALK BİLİMLERİ - Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz Turizm Meslek Yüksekokulu - Seyahat-Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı; öğrencilerin Türk kültürü ve halk biliminin temel kavramlarını, Türk kültürünün tarihsel gelişimini, somut ve somut olmayan kültürel miras unsurlarını, halk kültürünün başlıca alanlarını ve bu unsurların günümüzdeki değişim ve sürekliliğini kavramalarını sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin geçiş dönemleri, halk inançları, bayramlar ve özel günler, halk edebiyatı, halk müziği ve halk oyunları, geleneksel el sanatları, mutfak kültürü, halk mimarisi, semboller ve ritüeller hakkında bilgi edinmeleri; bu kültürel unsurları turist rehberliği bağlamında doğru, bilimsel ve etik biçimde yorumlayarak ziyaretçilere aktarabilme yeterliliği kazanmaları amaçlanmaktadır.

Dersin İçeriği

Kültür, halk ve halk bilimi kavramları; maddi ve manevi kültür; folklor, fakelore ve folklorizm; kültürel miras ve somut olmayan kültürel miras; Türk kültürünün Orta Asya'dan Anadolu'ya tarihsel gelişimi; bozkır kültürü, göçler, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde kültürel değişim ve süreklilik; doğum, çocukluk, sünnet, askerlik, evlilik ve ölüm gibi geçiş dönemleri; Türk halk inançları; bayramlar, özel günler ve mevsimlik kutlamalar; Türk halk edebiyatı; Türk halk müziği ve halk oyunları; geleneksel el sanatları; Türk mutfak kültürü ve gastronomik miras; halk mimarisi ve yerleşim kültürü; Türk kültüründe semboller, motifler ve ritüeller; kültürel mirasın korunması, turizmle ilişkisi ve turist rehberliği açısından yorumlanması; kültürlerarası iletişim ve Türk kültürünün turistlere etkili, doğru ve etik biçimde aktarılması.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Sözbilen, G. (2026). Türk Kültürü ve Halk Bilimi. Yayımlanmamış Ders Notu. Örnek, S. V. (2000). Türk Halkbilimi. Kültür Bakanlığı Yayınları. Oğuz, M. Ö. (2009). Somut Olmayan Kültürel Miras Nedir? Geleneksel Yayıncılık. Oğuz, M. Ö. (2013). Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Mirası. Geleneksel Yayıncılık. Ekici, M. (2015). Halk Bilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri. Geleneksel Yayıncılık. Ögel, B. (1984). İslâmiyetten Önce Türk Kültür Tarihi: Orta Asya Kaynak ve Buluntularına Göre. Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, soru-cevap, tartışma, örnek olay incelemesi, görsel ve işitsel materyallerden yararlanma, kültürel unsurların karşılaştırmalı analizi, hikâyeleştirme, öğrenci katılımlı sınıf içi uygulamalar ve turist rehberliği bağlamında kültürel yorumlama örnekleri.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Öğrencilerin ders notlarını ve ders kapsamında kullanılan görsel-işitsel materyalleri düzenli olarak takip etmeleri, önerilen kaynakları incelemeleri ve ele alınan kültürel unsurları tarihsel bağlam, bölgesel farklılıklar, kültürel değişim ve süreklilik açısından değerlendirmeleri önerilmektedir. Turist rehberliği uygulamalarında tarihsel bilgi, efsane, halk inanışı ve turistik amaçla yeniden üretilmiş kültürel unsurlar arasındaki ayrımı gözlemlenmesi beklenmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dr. Öğr. Üyesi Gülhan SÖZBİLEN

Dersin Verilişi

Yüzyüze eğitim verilmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Öğr. Gör. Hürriyet Kurt Dr. Öğr. Üyesi Gülhan Sözbilen

Program Çıktısı

1. Kültür, halk, halk bilimi, kültürel miras ve somut olmayan kültürel mirasa ilişkin temel kavramları açıklar.
2. Türk kültürünün Orta Asya'dan Anadolu'ya tarihsel gelişimini, değişim ve süreklilik bağlamında değerlendirir.
3. Türk halk kültüründeki geçiş dönemleri, halk inançları, bayramlar, semboller ve ritüelleri tarihsel ve toplumsal bağlamlarıyla açıklar.
4. Türk halk edebiyatı, halk müziği ve oyunları, geleneksel el sanatları, mutfak kültürü ve halk mimarisinin temel özelliklerini ve bölgesel çeşitliliğini tanımlar.
5. Türk halk kültürü ve kültürel miras unsurlarını turizm, otantiklik, kültürel süreklilik ve korunma açısından değerlendirir.
6. Türk kültürüne ilişkin tarihsel bilgi, efsane, halk inanışı ve turistik amaçla yeniden üretilmiş kültürel anlatıları ayırt eder.
7. Türk kültürü ve halk bilimine ilişkin bilgileri turist rehberliği ve kültürlerarası iletişim bağlamında doğru, bilimsel, etik ve ziyaretçi profiline uygun biçimde yorumlar ve aktarır.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 1.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Kültür, halk ve halk bilimi kavramları; maddi ve manevi kültür; halk kültürü; folklor kavramına giriş.	
2	ürk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 1.	Anlatım, soru-cevap, örnek olay.	Halk biliminin kapsamı ve çalışma alanları; folklor, fakelore ve folklorizm; turist rehberliği açısından kültürel anlatım.	
3	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 2.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel materyal.	Kültürel miras ve somut olmayan kültürel miras; UNESCO SOKÜM alanları; kültürel süreklilik ve koruma.	
4	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 3.	Anlatım, soru-cevap, karşılaştırmalı analiz.	Türk kültürünün tarihsel gelişimi: Orta Asya'dan Anadolu'ya; bozkır kültürü, göçler ve kültürel etkileşim.	
5	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 3.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Türk kültürü; kültürel değişim, etkileşim ve süreklilik.	
6	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 4.	Anlatım, soru-cevap, örnek olay, karşılaştırmalı analiz.	Türk kültüründe geçiş dönemleri: doğum, çocukluk, sünnet, askerlik, evlilik ve ölüm.	
7	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 5.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, örnek olay.	Türk halk inançları: nazar, muska, türbe ve yatır ziyaretleri, Hıdırellez, yağmur duası, ocak kültürü ve halk hekimliği.	
8	Ara sınav kapsamındaki konuların tekrarı.	Ölçme ve değerlendirme – Yazılı sınav.	Ara Sınav	
9	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 6.	Anlatım, soru-cevap, görsel materyal, tartışma.	Türk halk kültüründe bayramlar ve özel günler: Ramazan ve Kurban Bayramları, Nevruz, Hıdırellez, Koç Katımı, Saya ve yerel festivaller.	
10	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 7.	Anlatım, soru-cevap, hikâyeleştirme, örnek olay.	Türk halk edebiyatı: destan, efsane, masal, halk hikâyesi ve fıkra; Dede Korkut ve Nasreddin Hoca.	
11	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 8.	Anlatım, soru-cevap, görsel-işitsel materyal, karşılaştırmalı analiz.	Türk halk müziği ve halk oyunları: kırık hava, uzun hava, türküler ve çalgılar; zeybek, horon, halay, bar ve diğer yöresel oyunlar.	
12	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 9.	Anlatım, soru-cevap, görsel materyal, örnek olay.	Geleneksel Türk el sanatları: halı, kilim, çini, ebru, bakırcılık, ahşap, çömlekçilik, telkâri ve Kapadokya el sanatları.	
13	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 10.	Anlatım, soru-cevap, görsel materyal, tartışma.	Türk mutfak kültürü ve gastronomik miras: tarihsel gelişim, bölgesel mutfaklar, sofra kültürü, misafirperverlik, Türk kahvesi ve Kapadokya mutfağı.	
14	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 11.	Anlatım, soru-cevap, görsel materyal, kültürel yorumlama.	Türk halk mimarisi ve yerleşim kültürü; geleneksel Türk evi, köy ve yayla yerleşimleri, Kapadokya kırsal yerleşimleri; kültürel peyzaj.	
15	Türk Kültürü ve Halk Bilimi Ders Notu, Bölüm 12–13.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, hikâyeleştirme, kültürel yorumlama.	Türk kültüründe semboller ve ritüeller; Türk kültürünün turist rehberliği açısından yorumlanması ve aktarılması; kültürlerarası iletişim.	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Derse Katılım	14	2,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Tartışmalı Ders	14	1,00
Ara Sınav Hazırlık	1	8,00
Final Sınavı Hazırlık	1	8,00
Teorik Ders Anlatım	14	2,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

Seyahat-Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü / Turist Rehberliği X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24
Ö.Ç. 1	2					2	4						2	2		3				3	2			2
Ö.Ç. 2						2							4	3		4				3	2			2
Ö.Ç. 3						3							4	4		5				4	2		2	3
Ö.Ç. 4						3							4	5		5				4	2			3
Ö.Ç. 5	2		2	2		3		3				2	4	5		4				4	3	2		3
Ö.Ç. 6	2			2		4		3				2	3	4		5				5	3		2	4
Ö.Ç. 7	4	2		4		5		3	3			4	4	5		5				5	4	2	2	5

Tablo :

P.Ç. 1 : Turist rehberliği ile ilgili temel kavramları tanımlar.

P.Ç. 2 : Seyahat hizmetleri ve turist rehberliği alanındaki yasal düzenlemeler ve mesleki standartları bilir.

P.Ç. 3 : Turizm ve Seyahat İşletmelerinin etkilendiği iç ve dış çevresel faktörleri bilir.

P.Ç. 4 : Seyahat işletmelerinde verilen tanıtım, bilgilendirme, rehberlik, ulaşım, toplantı-kongre organizasyonu ve diğer hizmetlerin nasıl organize edildiğini ve sunulduğunu bilir.

P.Ç. 5 : En az bir yabancı dili, Avrupa Dil Portföyü A2 düzeyinde bilir.

P.Ç. 6 : Okulda ve staj çalışmalarında edindiği teorik ve pratik bilgileri sektörde rahatlıkla uygular.

P.Ç. 7 : Okulda ve staj çalışmalarında edindiği yabancı dil bilgisini sektörde kullanır.

P.Ç. 8 : Edindiği teorik ve pratik deneyimle, sektörde karşılaştığı sorunları analiz eder ve çözüm üretir.

P.Ç. 9 : İletişim gücü yüksektir ve ekip çalışmasına uyum sağlar.

P.Ç. 10 : Astları ve üstleriyle etkili ve sağlıklı iletişim kurar.

P.Ç. 11 : İş yoğunluğu, stres ve baskı altında çalışabilme yeteneğine sahiptir.

P.Ç. 12 : Seyahat işletmelerinde yapılan acenta işlemleri, tur planlama, tur operatörlüğü ve operasyon yönetimi, rehberlik hizmetleri uygulamalarını bilir ve bu uygulamalarda aktif görev alır.

P.Ç. 13 : Türkiye'nin tarihi ve turistik yerleri hakkında detaylı bilgiye sahip olur.

P.Ç. 14 : Kültür turlarında gruplara liderlik ederek, ziyaret edilen bölgelerin kültürel ve coğrafi özelliklerini ayrıntılı olarak tanıtır.

P.Ç. 15 : İlk yardımın temel kuralları hakkında bilgi sahibi olur.

P.Ç. 16 : Çeşitli dini inanışlar, mitoloji, sanat tarihi, arkeoloji konularında uzmanlaşarak, bu bilgilerini kültür turları sırasında yerli ve yabancı turistlere aktararak bulundukları bölgeyi ve ülkeyi tanıtım görevini yapar.

P.Ç. 17 : Birlikte çalıştığı arkadaşlarına yardım eder ve astlarını sürekli eğiterek gelişmelerini sağlar.

P.Ç. 18 : Üstlerine karşı saygılıdır ve onlardan aldığı görevleri eksiksiz yerine getirerek, kriz anlarında kendi çözümünü kendisi üretir.

- P.Ç. 19 :** Olağandışı durumlarda kendi görevi dışında kalan görevleri de yerine getirerek çalışma arkadaşlarına yardım eder.
- P.Ç. 20 :** Ulusal ve etik değerlere bağlıdır, yaptığı çalışmalarda bu değerlere özen gösterir.
- P.Ç. 21 :** Mesleği ile ilgili yenilikleri sürekli takip eder ve kendini sürekli geliştirir.
- P.Ç. 22 :** Dünya ülkelerindeki turizm ve seyahat faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olur.
- P.Ç. 23 :** Dünya üzerindeki değişik dinlerin tarihi ve temel kuralları hakkında bilgi sahibi olur.
- P.Ç. 24 :** Herhangi bir konuyu anlaşılır bir şekilde sunma yeteneği kazanır.
- Ö.Ç. 1 :** Kültür, halk, halk bilimi, kültürel miras ve somut olmayan kültürel mirasa ilişkin temel kavramları açıklar.
- Ö.Ç. 2 :** Türk kültürünün Orta Asya'dan Anadolu'ya tarihsel gelişimini, değişim ve süreklilik bağlamında değerlendirir.
- Ö.Ç. 3 :** Türk halk kültüründeki geçiş dönemleri, halk inançları, bayramlar, semboller ve ritüelleri tarihsel ve toplumsal bağlamlarıyla açıklar.
- Ö.Ç. 4 :** Türk halk edebiyatı, halk müziği ve oyunları, geleneksel el sanatları, mutfak kültürü ve halk mimarisinin temel özelliklerini ve bölgesel çeşitliliğini tanımlar.
- Ö.Ç. 5 :** Türk halk kültürü ve kültürel miras unsurlarını turizm, otantiklik, kültürel süreklilik ve korunma açısından değerlendirir.
- Ö.Ç. 6 :** Türk kültürüne ilişkin tarihsel bilgi, efsane, halk inanışı ve turistik amaçla yeniden üretilmiş kültürel anlatıları ayırt eder.
- Ö.Ç. 7 :** Türk kültürü ve halk bilimine ilişkin bilgileri turist rehberliği ve kültürlerarası iletişim bağlamında doğru, bilimsel, etik ve ziyaretçi profiline uygun biçimde yorumlar ve aktarır.